

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійні програми «Менеджмент», «Фінансово-економічна та продовольча безпека»

Код та найменування спеціальності 073 «Менеджмент»

Шифр та найменування галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою економіки промисловості
Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИК (розробники): Крупіна С.В., доцент кафедри економіки
промисловості, доцент, к.е.н.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки промисловості
Протокол від «18» грудня 2020 р. № 11

Завідувач кафедри _____ Павлов О.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальностей 073
«Менеджмент», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» та 281
«Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне
управління та адміністрування»

(код та найменування спеціальності)

Голова ради _____ Савенко І.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ Каламан О.Б.
«Менеджмент» (підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ Ткачук Т.І.
«Фінансово-економічна та _____» (підпис) (прізвище та ініціали)
продовольча безпека»

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Секретар Методичної ради академії _____ Мураховський В.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

- 1 Пояснювальна записка
- 1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни
- 1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти
- 1.3 Міждисциплінарні зв'язки
- 1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС
- 2 Зміст дисципліни:
 - 2.1 Програма змістовних модулів
 - 2.2 Перелік лабораторних робіт
 - 2.3 Перелік завдань до самостійної роботи
- 3 Критерії оцінювання результатів навчання
- 4 Інформаційне забезпечення

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо економічного механізму функціонування підприємства; оволодіння практичними навиками які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах. Успішне досягнення мети можливе за умови якісного засвоєння матеріалів лекційного курсу та завдань, що виносяться на практичні, семінарські заняття, самостійну та індивідуальну роботу.

В результаті вивчення курсу «Економіка підприємства» студенти повинні

знати: основні економічні категорії, конкретні форми прояву об'єктивних економічних законів на рівні підприємства; економічні характеристики факторів виробничого процесу, основні напрямки їх вдосконалення та покращення використання, методику визначення витрат, калькулювання собівартості продукції; методичні підходи розрахунку основних економічних показників діяльності підприємств, взаємозв'язок між ними, особливості виміру і використання ресурсів і їх вплив на ефективність виробництва; специфіку економічних законів ринку, методи розрахунку кінцевих показників діяльності і ефективності функціонування підприємства.

вміти: визначати економічні показники, які характеризують стан та ефективність використання окремих факторів виробничого процесу підприємства, розраховувати узагальнюючі показники ефективності діяльності підприємства, виявляти резерви та намічати шляхи подальшого розвитку підприємства.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та освітньо-професійній програмі «Менеджмент» підготовки бакалаврів.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами.

ЗК2. Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області менеджера

ЗК6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

ФК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 2. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 3. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 4. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН5. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 6. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН14. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН15. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – математика, економічна теорія, послідовні – маркетинг, менеджмент, управління персоналом.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на другому курсі у третьому семестрі для денної форми навчання та на третьому курсі у п'ятому семестрі для заочної форми навчання, екзамен.

Кількість кредитів ECTS – 3,5 годин – 105

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	38	20	18
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 67		Заочна – 93

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовний модуль 1: Економічні основи функціонування підприємства та його ресурси

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1.	Вступ в економіку підприємства. Поняття, економіка. Предмет і об'єкт вивчення науки економіка підприємства. Методи, методологія та методика вивчення дисципліни.	2	0,5
2.	Підприємство як суб'єкт господарювання. Поняття «підприємство», його мета, функції і основні ознаки. Класифікація підприємств. Організаційна структура і майно підприємства. Підприємницька діяльність.	2	0,5
3.	Організація виробничого процесу на підприємстві. Виробничі процеси на підприємстві, їх структура, класифікація і принципи організації. Виробнича структура підприємства, її види і характеристика. Виробнича програма підприємства. Виробнича потужність підприємства, розрахунок і показники рівня її використання.	2	0,5
4.	Основні засоби підприємства. Взаємозв'язок капіталу і виробничих фондів підприємства. Структура виробничих фондів. Оцінка, класифікація і структура основних засобів. Види і показники зносу основних засобів. Амортизація основних засобів і методи її нарахування. Форми відтворення основних засобів.	2	1
5.	Обігові активи підприємства. Поняття, склад і структура обігових активів. Нормування обігових активів. Кругообіг обігових активів. Показники ефективності використання обігових активів. Шляхи прискорення оборотності обігових активів.	2	0,5

Змістовний модуль 2: Продуктивність праці, витрати і ефективність діяльності підприємства

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1.	Персонал підприємства і продуктивність його праці. Поняття і класифікація персоналу підприємства. Показники, що характеризують стан і рух персоналу підприємства. Продуктивність праці як показник рівня використання персоналу підприємства.	2	0,5
2.	Мотивація і оплата праці на підприємстві. Поняття мотивація праці, заробітна плата і її види. Функції заробітної плати. Форми і системи оплати праці.	2	0,5
3.	Витрати підприємства та собівартість продукції. Поняття витрати підприємства і їх класифікація. Собівартість продукції і методи її планування. Показники, що характеризують рівень собівартості продукції. Шляхи зниження собівартості продукції.	2	0,5
4.	Ціна і ціноутворення. Поняття ціни, функції і класифікація цін. Чинники, що впливають на ціну. Мета і методи ціноутворення.	2	0,5
5.	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства. Поняття доходів, витрат і прибутку. Види прибутку залежно від діяльності підприємства. Порядок розрахунку оподаткованого прибутку підприємства. Рентабельність виробництва і продукції. Фінансовий стан підприємства.	2	1

2.2. Перелік практичних робіт

№ практ.роб.	Назва практичної роботи	Годин	
		денна	заочна
1, 2	Організація виробничого процесу на підприємстві	3	1
2, 3	Основні засоби підприємства	3	1
4	Обігові активи підприємства	2	1
5	Персонал підприємства та продуктивність його праці	2	0,5
6, 7	Витрати підприємства та собівартість продукції	3	1
7,8	Ціна та ціноутворення	2	0,5
8, 9.	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	3	1

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	Годин	
		денна	денна
1.	Поняття категорії персонал підприємства, підходи до його класифікації.	1,5	2
2.	Показники, які характеризують стан і рух персоналу підприємства.	1,5	2
3.	Продуктивність праці як показник рівня використання персоналу підприємства.	1,5	2
4.	Поняття економіка. Предмет і об'єкт вивчення науки економіка підприємства.	2	3
5.	Підприємство як суб'єкт господарювання. Види підприємств.	1,5	2
6.	Поняття «підприємство» та їх класифікація.	1,5	2
7.	Виробничі фонди підприємства	1,5	2
8.	Основні засоби: їх оцінка, класифікація і структура.	1,5	2
9.	Поняття, класифікація та структура основних засобів підприємства.	1,5	2
10.	Амортизація основних засобів і методи її нарахування.	2	2
11.	Поняття основні засоби, їх знос і техніко-економічне старіння.	1,5	2
12.	Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.	1,5	3
13.	Обігові активи, їх склад і структура	1,5	2
14.	Обігові активи і їх нормування.	1,5	2
15.	Обігові активи і показники ефективності їх використання	2	2
16.	Показники ефективності використання оборотних засобів на підприємстві.	1,5	2
17.	Виробничі процеси на підприємстві, їх структура, класифікація і принципи організації.	1,5	2
18.	Поняття, розроблення та обґрунтування виробничої програми підприємства.	1,5	3
19.	Виробнича структура підприємства, її види і характеристика.	2	2
20.	Виробнича програма підприємства.	1,5	2
21.	Виробнича програма підприємства та її економічне обґрунтування. Валова, товарна, чиста й реалізована продукція.	1,5	3
22.	Виробнича потужність підприємства, розрахунок і показники рівня її використання.	2	2
23.	Поняття нематеріальні активи, їх оцінка та амортизація.	1,5	2
24.	Персонал підприємства, його склад і структура.	1,5	2
25.	Поняття витрати підприємства і їх класифікація.	1,5	2
26.	Собівартість продукції і методи її планування.	1,5	2
27.	Собівартість продукції і показники, які характеризують її рівень.	1,5	2

28.	Прибуток підприємства, та його види залежно від діяльності підприємства.	1,5	2
29.	Порядок розрахунку оподаткованого прибутку підприємства.	1,5	2
30.	Рентабельність виробництва і продукції.	1,5	2
31.	Поняття мотивація праці, заробітна плата та її види.	1,5	2
32.	Функції заробітної плати.	1,5	2
33.	Форми і системи оплати праці.	1,5	2
34.	Нематеріальні активи підприємства	1,5	3
35.	Поняття ціна, функції і класифікація цін.	1,5	2
36.	Поняття ціна, мета та методи ціноутворення.	1,5	2
37.	Продуктивність праці, показники та методи її вимірювання.	1,5	2
38.	Поняття мотивація праці, заробітна плата і її види.	1,5	2
39.	Стимулювання праці. Суть, форми і системи.	2	2
40.	Заробітна плата її види та функції.	1,5	2
41.	Форми і системи заробітної плати. Реальна і номінальна заробітна плата.	1,5	2
42.	Доход підприємства. Загальна схема формування фінансових результатів діяльності підприємства.	1,5	3
43.	Прибуток і доход як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства.	2	2
44.	Види та класифікація прибутку.	1,5	2
45.	Рентабельність як показник ефективності роботи підприємства, види рентабельності.	1,5	2
46.	Суть економічної ефективності виробництва: критерії і показники розрахунку.	1,5	2
47.	Показники оцінки фінансового стану підприємства.	1,5	3

3. Критерії оцінювання результатів навчання Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	<i>min</i>	<i>max</i>	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
				<i>min</i>	<i>max</i>		<i>min</i>	<i>max</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування ринку праці								
Виконання практичних робіт	2/1	4/2	4	8	16	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2/1	4/2	1	2	4	2	2	4
Підготовка до практичних занять	1	2	4	4	8	3	3	6
Виконання індивідуальних завдань	8/22	11/24	2	16	22	1	22	24
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль (тестовий)	30	50		30	50		30	50

Оцінка за змістовий модуль 1				60	100		60	100
Змістовий модуль 2. Основні складові функціонування ринку праці								
Виконання практичних робіт	2/1	4/2	5	10	20	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2/1	3/2	1	2	3	2	2	4
Підготовка до практичних занять	1	2	4	4	8	3	3	6
Виконання індивідуальних завдань	7/22	9,5/24	2	14	19	1	22	24
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль (тестовий)	30	50		30	50		30	50
Оцінка за змістовий модуль 2				60	100		60	100

4. Інформаційні ресурси

1. Законодавча база Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства, К. Атіка 2007, 528 с.
4. Бойчик І.М., Піча Ю.В., Харів М.С., Хопчан М.І. Економіка підприємства, К Каравелла 2001, 298 с.
5. Бондар Н.М. Економіка підприємства, К Вид-во А.С.К. 2004, 400 с.
6. Власова Н.О., Гармаш В.В., Шинкар С.М., Безгінова Л.І. Економіка підприємства, Х. ХДУХТ 2008, 279 с.
7. Володькіна М.В. Економіка промислового підприємства, К Центр навч. л-ри 2004, 196 с.
8. Грещак М.Г., Колот В.М., Наливайко А.П., Покропивний С.Ф. Економіка підприємства К КНЕУ 2005, 528 с.
9. Економіка підприємства: теорія і практикум, Л. "Магнолія 2006" 2008, 688 с.
10. Заїнчковський А.О., Решенюк Г.М., Болдуй Г.А., Жужукіна Н.І. Економіка підприємств харчової промисловості, К. Урожай 1998, 272 с.
11. Іванілов О.С. Економіка підприємства, К. ЦУЛ 2009, 728 с.
12. Ковальчук І.В. Економіка підприємства, К Знання 2008, 679 с.
13. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства, К Каравела 2008, 312 с.
14. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка підприємства Суми Університет. кн. 2003, 412 с.
15. Осипов В.И. Экономика предприятия, О Маяк 2005, 720 с.
16. Покропивний С.Ф., Грещак М.Г., Колот В.М., Наливайко А.П. Економіка підприємства, К КНЕУ 2001, 457 с.

17. Примак Т.О. Економіка підприємства, К. Вікар 2008, 219 с.
18. Продиус Ю.И. Экономика предприятия, Х. Одиссей 2007, 416 с.
19. Тюріна Н.М., Ведерніков М.Д., Капінос Г.І., Бабій І.В. Економіка промислового підприємства, Л. "Новий Світ-2000" 2008, 312 с.
20. Шваб Л.І. Економіка підприємства, К Каравела 2006, 584 с.